සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය

11 ශ්‍රේණිය

වාරය - III

ඒකකය - (19) බළන්ගොඩින් ගැලූ පැණසර මෙත් ගඟුල

(19) බළන්ගොඩින් ගැලූ පැණසර මෙත් ගඟුල

පෙරවදන

''පෙරදිගට ගියත් අපරදිගට ගියත් මට පිළිතුරු දෙන්නට බැරි දෙයක් කවුරුවත් නො අසති.''

- බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රේය හිමි

බෝධිසත්ත්ව ගුණෝපේත අග්ගමහා පණ්ඩිත අතිපූජ්‍ය බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රේය නාහිමිපාණෝ 1998 ජූලි 18 දා අපවත් වී වදාළහ. ධර්මධරත්වය, විනයධරත්වය, ශික්ෂාකාමිත්වය, ඥානවන්තභාවය, බහුශ්‍රැතභාවය යන සංඝ ශෝභන ගුණාංගවලින් සුපුෂ්පිත වූ උන් වහන්සේගේ දීර්ඝායුෂ්ක දිවි පෙවත, සම්බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතියටත් ලෝකවාසී බෞද්ධ ජනතාවගේ උත්තම අභිමතාර්ථ සාධනයටත් පරමාදර්ශයකි.

ක්‍රියාකාරකම

01. පහත දැක්වෙන්නේ අති පූජ්‍ය බලංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රී හිමිපාණන්ගේ ගිහි ජීවන තොරතුරු ඇසුරෙන් සකස් කර ගත් කාඩ්පත් කිහිපයකි. ඒවා යොදා ගෙන අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- කිරිදිගල පල්ලියට අයත් කතෝලික පාසලකිනි
- රාත්‍රී 12 පසු වී විනාඩි 30 ට
- වයලීන් වාදනයට, ගායනයට හා චිත්‍ර ඇඳීමට
- ලොකු අම්මා සහ මහප්පා
- බිරිඳගේ අකල් වියෝවෙන් වූ කම්පනය
- දෙසතියකට
- බළංගොඩ, කිරිඳිගල
- නාගොඩ ආරච්චිගේ මෙතියස් අප්පුහාමි හෙවත් මද්දුමහාමි
- 1986 අගෝස්තු 23
- බෙන්තර ආරච්චිගේ හීන්මැණිකේ
- අබ්දුල් මජීද්
- 1911 මාර්තු 02
- බ්‍රහ්මචාරී වලිසිංහ හරිශ්චන්ද්‍ර
- අවුරුදු දා හතරේ දී ය
- පුංචි මහත්තයා
- දෙණිහේනේ සීලානන්ද නාහිමියෝ
- උස්වත්ත නිවස
- අවුරුදු හයේ දී ය
- බළංගොඩ කුමාර විද්‍යාලයට
- සද්ධර්මාලංකාරය
- ජාතක පොත
- සද්ධර්මරත්නාවලිය
- විලියම් හෙවත් පුංචි මහත්තයා

1. බළංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රී හිමියන්ගේ ගිහි නම

....

2. ඔහු ඉපැදුණු වර්ෂය හා දිනය

....

3. උපන් වේලාව

....

4. මේ දරුවාගේ පියාගේ නම

....

5. ඔහුගේ මවගේ නම

....

6. ඔහුගේ උපන් ප්‍රදේශය

....

7. ඔහු උපන් නිවසේ නම දක්වෙන්නේ .... ලෙසිනි.

....

8. ඔහුගේ මව මිය යන්නේ ඔහු ඉපදී කවර කාලයකට පසුව ද?

....

9. මේ පුංචි දරුවාගේ පියා ගම හැර යන්නේ .... නිසා ය.

....

10. ඉන්පසු මේ දරුවා රැක බලා ගන්නේ .... ය.

....

11. ඔහු මුලින්ම අධ්‍යාපනය ලබන්නේ

....

12. ඔහු එම පාසලට ඇතුළත් වන්නේ වයස

....

13. ඔහු කුඩා කල දක්ෂතා දක්වූයේ

....

14. ඔහු අධ්‍යාපනය හදාළ දෙවන පාසල බවට පත් වූයේ

....

15. ළමා කල ඔහුගේ හොඳම මිත්‍රයා වූයේ

....

16. මේ දරුවාගේ ජීවිතයේ හැරවුම් ලක්ෂ්‍යයක් වූ දේශනය පවත්වන ලද්දේ

....

17. ආතාගේ දැනුවත් කිරීම්වලට අනුව ඔහු භාවිත කළ සිංහල නම වූයේ

....

18. සත්වන පන්තියේ දී ඔහු කියවා හමාර කළ සම්භාව්‍ය පොත් තුනකි.

....

19. ඔහු පැවිදි දිවියට පත් වූ වර්ෂය

....

20. මේ පින්වත් දරුවා පැවිදි දිවියට පත් වර්ෂය හා දිනය

....

අභ්‍යාසය

02. බළංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රී නාහිමියන්ගේ චරිතාපදානය ඇසුරින් දක්වා ඇති පහත ප්‍රකාශයන් හරි නම් (✓) ලකුණ ද වැරදි නම් (×) ලකුණ ද ඉදිරියෙන් ඇති කොටුව තුළ ලියන්න.

1. පුංචි මහත්තයා කුල කුමරුවා පැවිදි බිමට ඇතුළත් වූයේ දෙණිහේනේ සීලානන්ද නා හිමියන්ගේ අනුශාසකත්වයෙනි. ☐
2. ආනන්ද මෛත්‍රේය හිමියෝ දාමහන ධම්මානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේගේ උපාධ්‍යායත්වයෙන් 1916 ජූලි මස 14 වන දින බළන්ගොඩ ඕලු ගඟ උදකුක්ඛේප සීමා මාලකයේ දී උපසම්පදාව ලැබූහ. ☐
3. 1919 දී කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයට ඇතුළත් වූ මෛත්‍රී හිමියෝ 1922 දී එහි ඉංග්‍රීසි ගුරුවරයා ලෙස පත් වූහ. ☐
4. නාලන්දා විදුහල් නාමයත් "අපදාන සෝභිනී පඤ්ඤා" යන ආදර්ශ පාඨයත් නිර්මාණය කළේ බළංගොඩ හිමිපාණෝ ය. ☐
5. මෛත්‍රි මාහිමියෝ වයස අවුරුදු 80 දී පරිගණක විද්‍යාව උගත්තේ වර්තමානිකයකු ලෙස කටයුතු කළ හෙයිනි. ☐
6. පොදු වස්තුවක් වන භික්ෂුව, දේශපාලනය වැනි පරිබාහිර ලෞකික සංකල්ප දරා සිටිය යුතු බව උන්වහන්සේ ප්‍රකාශ කළ සේක. ☐
7. විද්‍යෝදය විශ්වවිද්‍යාලයේ මහායාන බෞද්ධ අධ්‍යයනාංශයේ මහාචාර්ය ධුරයට ද පසුව පීඨාධිපති ධුරයට ද පත් වූ බළංගොඩ හිමියන්ට එම විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සාහිත්‍යසූරි උපාධියත් කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයෙන් සාහිත්‍ය චක්‍රවර්ති උපාධියත් පිරිනැමිනි. ☐
8. 1954 ජනවාරි 08 දින සබරගමු සද්ධම්මවංස නිකායේ සංඝනායක පදවියට පත් වූ ආනන්ද මෛත්‍රේය හිමියෝ දඹදිව ඉසිපතනාරාමයේ විහාරාධිපති ධුරයට ද පත් වූහ. ☐
9. 1954 දී බුරුමයේ පැවැති ඡට්ඨ සංඝායනාවේ දී උත්තරීතර අවසාන ශෝධක මණ්ඩලයට පත් වීමෙන් ද අට්ඨකථා සංගායනා වාරයේ දී සභාපති ධුරයෙන් ද උන්වහන්සේ පිදුම් ලැබූහ. ☐
10. අමරපුර සංඝ සභාවේ සභාපති ධූරය මුලින් ප්‍රතික්ෂේප කළ ද පසුව එය භාර ගත්තේ අන් මත ගරු කිරීමේ උදාර ගුණය ප්‍රකට කරමිනි. ☐

ලිඛිත අභ්‍යාසය

03. බළංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රේය හිමියන්ගේ චරිතාපදානයෙන් හඳුනා ගත හැකි පරමාදර්ශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ. ඒවා සනාථ කෙරෙන අවස්ථා හා සිද්ධි පාඩමෙන් තෝරන්න.

1. සංඝ සාමග්‍රිය පිළිබඳ දැඩි හැඟීම

   ....

   ....

2. පදවි තනතුරු කිත් යසස්වලට ගිජු නොවීම

   ....

   ....

3. ශාස්ත්‍රවන්තභාවය

   ....

   ....

4. පරහිතකාමීත්වය

   ....

   ....

5. ඥාති සංග්‍රහයට යොමු නො වීම

   ....

   ....

6. සියලු උරුමයන් හා උපයා ගැනීම ශාසනාභිවෘද්ධියට කැප කිරීම

   ....

   ....

7. කෘතගුණ සැලකීම

   ....

   ....

04. අක්ෂර මනාව ගැළපීමෙන් බළංගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රී මාහිමිපාණන් අතින් විරචිත ග්‍රන්ථ නාම නිවැරදිව තිත් ඉරි මත ලියන්න.

1. භාංවදාසිකාාශායන - ....
2. තමනීකා - ....
3. කාතාරුකසිරා - ....
4. දපම්මධ ව්‍යාඛ්‍යා - ....

5. කදද්බු ගර්ව ව්‍යාබව්‍යා - ....

6. ගයිමන ලේසපත් දුභානාකයමුවෝරු - ....

05. පහත හිස්තැන්වලට ගැළපෙන පදය වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

1. සාමණේර හිමියෝ .... තම චරිතය දිනෙන් දින .... කර ගනිමින් සිටියහ.

2. කාලය .... ලා උන් වහන්සේ තුළ වූ .... ආධ්‍යාත්මික ශක්තිය දියුණු කර ගැනීමට පදනම විය.

3. ගුරු හිමියන්ගේ මෙහෙයවීම ද .... ගැඹුරින් නිරත වීම ද නිසා පාලි සංස්කෘතාදි ප්‍රාචීන භාෂා පිළිබඳ .... ලද ආනන්ද මෛත්‍රී හිමියෝ ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනයට යොමු වූහ.

4. උන් වහන්සේ .... සාධනීය ලක්ෂණ .... විවේක බුද්ධියෙනි.

5. සමයාන්තර දැනුමෙන් .... වූ උන් වහන්සේ බුදුන් වදාළ දහම් මග හෙළිපෙහළි කරන්නට .... කටයුතු කළහ.

6. උන් වහන්සේගේ ශාස්ත්‍රීය ලේඛන හා නිර්මාණ සමූහය .... ජීවිතයක සිහිවටන වේ.

7. පුවත්පත් හා සඟරාවලට සැපයුණු ලිපි ක්‍රිස්තියානිකයන්ගෙන් එල්ල වූ තර්ක .... කොට බෞද්ධ සංකල්ප .... කිරීම අරමුණු කොට ගත්තේ ය.

8. නවකතාව .... ලෙස නො සලකා ජනතාව .... කළ හැකි .... කලාවකැයි උන් වහන්සේ විශ්වාස කළහ.

(ගර්භිත කලාවක්, ඛණ්ඩනය, ඥානනය, සාධනය, අර්ථ සම්පන්න, ශක්‍යතාව, නව ප්‍රවණතාවල, සන්නද්ධ, ඔපවත්, පරමාදර්ශීව, ස්වයං විනයකින්, කළමනාකරණයෙහි, නෛපුණ්‍යයක්, උකහා ගත්තේ, ස්වාධ්‍යයනයෙහිලා, සදාතනික, යථාර්ථවාදී)

ව්‍යාකරණ අභ්‍යාසය

06. නිවැරදි අරුත් දනවෙන පද යා කරන්න.

1. අර්චනීය
2. ආප්ත
3. අතික්‍රමණය
4. විස්මයාවහ
5. කදෝපැණියන්
6. චිරස්ථිතියට
7. ප්‍රතීචීන
8. දික්සඟිය
9. භාෂාන්තර ඥානය
10. පින්සාර
11. ස්වයං විනය
12. නැණ සර
13. දීර්ඝායුක්ෂ
14. කරුණා පරවශව
15. ස්වාධ්‍යයනයෙහි

A. තමා ම ඉගෙනීම
B. දිගු ආයුෂ විඳි
C. භාෂා පිළිබඳ දැනුම
D. කරුණාව පෙරදැරි කර ගෙන
E. ප්‍රාඥයා
F. පුණ්‍යවන්ත
G. ඉක්මවා යෑම
H. තමා විසින් ඇති කර ගත් හික්මීම
I. දිගු කාලීන පැවැත්මට
J. පුදුමය ගෙන දෙන
K. අපරදිග
L. පිදිය යුතු
M. පැරණි/දැනුමැති
N. දීඝ නිකාය
O. කණාමැදිරියන්

07. පහත දැක්වෙන පදවල අක්ෂර වින්‍යාසයේ සදොස් තැන් ඇතොත් නිදොස් කර ලියන්න.

1. ගැහැණු - ....
2. යුහුසුළු - ....
3. කළුරිය - ....
4. දේශණය - ....
5. ඔත්පලව - ....
6. සජ්ජායනය - ....
7. වදාල - ....
8. හෙලිපෙහෙලි - ....
9. වර්ථමාන - ....
10. සුහසෙත - ....
11. ජෝතිෂය - ....
12. යතාර්ථවාදී - ....
13. ඥාණය - ....
14. ප්‍රශස්ථ - ....
15. විශිෂ්ඨ - ....
16. සැළකිල්ලෙන් - ....
17. විශ්මිත - ....
18. ලේඛණ - ....
19. සපලදායක - ....
20. කැළණිය - ....
21. ධූරයෙන් - ....
22. ඓතිහාසික - ....
23. කලමනාකරණය - ....
24. පිලිවෙත - ....

08. පාඩමෙන් උපුටා ගත් පහත දැක්වෙන වාක්‍ය හා වාක්‍යාංශවල තද කළු අකුරින් මුද්‍රිත පද වරහන් තුළ ඇති කවර වියරණ වර්ගයට අයත් දැයි තෝරා ලියන්න.

1. **තුරුපත්** අතරින් **පෙරී ආ සඳරැසින්** - ....
2. **නො** ඉවසිල්ලෙන් **ඔබ මොබ** සක්මන් කරයි. - ....
3. වන සිරි **විඳිමින් ඇළදොළ** මැදින් යයි. - ....
4. උපන් **දක්ෂයෙක්** විය. - ....
5. **ඔපවත්** වූ **හැඟීම්** සමුදාය සිතට කා වැදිණි. - ....
6. **බුදු දහම** රකිනු **වස්** සසුන්ගත විය. - ....
7. **හිමියන්** ලද **ප්‍රවීණත්වය අතිමහත්** ය. - ....
8. දෙල් පැළයක් **සිටුවද්දී** - ....
9. **ආධ්‍යාත්මික** සැපත ළඟා කර ගැනීම. - ....
10. **වර්තමානියකු** ලෙස **ද** කටයුතු කළ හැකි - ....

(උක්ත නාම පද, කෘදන්ත, තද්ධිත, සමාස, අනුක්ත නාම පද, පූර්ව ක්‍රියා,
මිශ්‍ර ක්‍රියා, කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා, නිපාත, උපසර්ග)

ඒකකය - (19)

බළන්ගොඩින් ගැලූ පැණසර මෙත් ගඟුල

පිළිතුරු පත්‍රය

01. 1. විලියම් හෙවත් පුංචි මහත්තයා
2. 1986 අගෝස්තු 23
3. රාත්‍රී 12 පසු වී විනාඩි 30 ට
4. නාගොඩ ආරච්චිගේ මෙතියස් අප්පුහාමි හෙවත් මද්දුමහාමි
5. බෙන්තර ආරච්චිගේ හීන්මැණිකේ
6. බළංගොඩ, කිරිදිගල
7. උස්වත්ත නිවස
8. දෙසතියකට
9. බිරිඳගේ අකල් වියෝවෙන් වූ කම්පනය
10. ලොකු අම්මා සහ මහප්පා
11. කිරිදිගල පල්ලියට අයත් කතෝලික පාසලකිනි
12. අවුරුදු හයේ දී ය
13. වයලීන් වාදනයට, ගායනයට හා චිත්‍ර ඇඳීමට
14. බළන්ගොඩ කුමාර විද්‍යාලයට
15. අබ්දුල් මජීද්
16. බ්‍රහ්මචාරී වලිසිංහ හරිශ්චන්ද්‍ර
17. පුංචි මහත්තයා
18. ජාතක පොත, සද්ධර්මරත්නාවලිය, සද්ධර්මාලංකාරය
19. අවුරුදු දා හතරේ දී ය
20. 1911 මාර්තු 02

02.

1.	✓	3.	×	5.	✓	7.	✓	9.	✓
2.	✓	4.	✓	6.	×	8.	✓	10.	✓

03. 1. අමරපුර සංඝ සභාවේ සභාපති ධූරය මුලින් ප්‍රතික්ෂේප කොට පසුව එය පිළිගැනීමේ සිද්ධිය.
2. ඉන්දියාවේ නාලන්දා විශ්වවිද්‍යාලයේ හා කල්කටා විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි ප්‍රදානයන් නිහතමානීව ප්‍රතික්ෂේප කිරීම.
3. උන්වහන්සේ කළ ශාස්ත්‍රීය පොත පත පිළිබඳ කරුණු (164-165 පිටු) ගොනු කර ලියන්න.

4. ධර්ම ඥානයෙන් ප්‍රභාවත් වූ බුද්ධියෙන් අවබෝධ කර ගත් සංකල්ප පරහිතකාමීව අන්‍යයන්ට බෙදා දීමට ක්‍රියා කිරීම.
5. බළන්ගොඩ ප්‍රදේශයේ වැඩි කලක් වාසය කළ ද ඥාති සංග්‍රහයට කිසි විට යොමු නොවීම. මව්පිය උරුමයන් පවා ශාසනයට කැප කිරීම.
6. මවුපිය උරුමයෙන් ලද සියල්ල ශාසනාභිවෘද්ධිය සඳහා කැප කිරීම. ගුරු සේවයෙන් ලද වැටුප පවා භික්ෂු ශිෂ්‍යත්ව අරමුදලකට බැර කිරීම.
7. බළන්ගොඩ පිරිවෙනක් ආරම්භ කරමින් එය ධර්මානන්ද පිරිවෙන ලෙස නම් කිරීම.

04.
1. ශාක්‍යසිංහාවදායන
2. කාමනීත
3. කාරුණික තාරා
4. ධම්මපද ව්‍යාඛ්‍යා
5. ඛුද්දක වර්ග ව්‍යාඛ්‍යාව
6. නයිගම පන්සලේ නායක හාමුදුරුවෝ

05.
1. ස්වයං විනයකින්/ඔපවත්
2. කළමනාකරණයෙහි/ශක්‍යතාව
3. ස්වාධ්‍යයනයෙහිලා/නෛපුණ්‍යයක්
4. නව ප්‍රවණතාවල/උකහා ගත්තේ
5. සන්නද්ධ/පරමාදර්ශීව
6. අර්ථ සම්පන්න/සදාතනික
7. බණ්ඩනය/සාධනය
8. ගර්හිත කලාවක්/ඥානනය/යථාර්ථවාදී

06.

1. – L	5. – O	9. – C	13. – B
2. – M	6. – I	10. – F	14. – D
3. – G	7. – K	11. – H	15. – A
4. – J	8. – N	12. – E	

07.
1. ගැහැනු
2. යුහුසුලු
3. කලුරිය
4. දේශනය
5. ඔත්පළව
6. සජ්ඣායනය
7. වදාළ
8. හෙළිපෙහෙළි
9. වර්තමාන
10. සුබසෙත
11. ජ්‍යෝතිෂය
12. යථාර්ථවාදී

13. ඥානය
14. ප්‍රශස්ත
15. විශිෂ්ට
16. සැලකිල්ලෙන්
17. විස්මිත
18. ලේඛන
19. සඵලදායක
20. කැලණිය
21. ධූරයෙන්
22. ඓතිහාසික
23. කළමනාකරණය
24. පිළිවෙත

08. 1. සමාස, පූර්ව ක්‍රියා, සමාස
2. නිපාත, යුගල පද
3. මිශ්‍ර ක්‍රියා, සමාස
4. උක්ත පද
5. තද්ධිත, කෘදන්ත
6. සමාස, නිපාත
7. අනුක්ත නාම පද, තද්ධිත, උපසර්ග
8. කාලාර්ථයේ අසම්භාව්‍ය ක්‍රියා
9. තද්ධිත
10. අනුක්ත නාම පද, නිපාත